

การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็น
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

**The Teachers' Opinion on Administration for Characterization of Citizenship in Student
at School under the Secondary Educational Service Area Office 11**

รัตนา นวลหนู (Rattana Nualnoo)* ดร.ศิลป์ชัย สุวรรณมณี (Dr.Sinchai Suwanmanee)**

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 346 คน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน พบว่ามีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The purposes of the study were to study and to compare The Teachers' Opinion on Administration for Characterization of Citizenship in Student at School under the Secondary Educational Service Area Office 11. The sample consisted of 346 teachers during the 2018 academic year. The results of the study showed that the administration for characterization of citizenship in student at school by teachers, the overall and individual aspects were found at a high level. And Comparative study of the administration for characterization of citizenship in student at school by teachers classified according to gender, educational level and teaching experience. It was found that the overall and individual aspects were not different. As considered by size of school as overall the teachers' opinions in different size of school were found significantly different at the .01 level.

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ คุณลักษณะความเป็นพลเมือง

Keywords: The Administration, Characterization of Citizenship

*นิสิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

**อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทนำ

“...สังคมและบ้านเมืองใด ให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ส่วนพอเหมาะกันทุกๆด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้น ก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาทุกๆคน จึงต้องถือว่าตัวของท่านมีความรับผิดชอบต่อชาติบ้านเมืองอยู่อย่างเต็มที่ในอันที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เที่ยงตรง ถูกต้อง สมบูรณ์โดยเต็มกำลัง จะประมาทหรือละเลยมิได้...” พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล ที่ศาลาศิลิตดาชัย เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2524 จากแนวพระราชดำริดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาต่อเด็กและเยาวชนในประเทศ ในการศึกษาที่จะสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ ที่จะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า การศึกษาจะเป็นตัวสร้างคนในสังคมให้เป็นพลเมืองดีหรือเป็นการเตรียมคนให้เป็นพลเมืองที่ดี (ประเวศ, 2535) ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการที่จะนำพาสิ่งต่างๆในประเทศนั้นๆไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จ การศึกษาเป็นพื้นฐานของทุกๆสิ่ง และการศึกษายังเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศนั้นๆ และทุกประเทศต่างก็มุ่งหวังที่จะปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีให้กับคนในประเทศของตน เพราะความเป็นพลเมืองดีเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของบุคคลที่จะทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้นแต่ละประเทศจึงพยายามที่จะสร้างคนของตนให้เป็นพลเมืองของชาติ แต่ลักษณะของความเป็นพลเมืองดีย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและความมุ่งหมายของสังคมแต่ละบริบทพื้นที่ในการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ (สุพรรณิการ์, 2558) การพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองของประเทศไทย มีการพัฒนาโดยตลอด ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นสำคัญ แม้ว่าจะมีการกำหนดหลักสูตรชัดเจนในแต่ละระดับการศึกษา แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงเท่าที่ควร โดยเฉพาะความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การเคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น และการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและสังคม โดยเฉพาะปัญหาการเผชิญหน้าของกลุ่มสนับสนุนทางการเมืองต่างสีต่างขั้ว จุดเด่นมีการกำหนดหลักสูตรและวิชาเรียนไว้ชัดเจนที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ข้อจำกัด ยังขาดการติดตามประเมินผลความเป็นพลเมืองของผู้เรียน โดยเฉพาะการประพฤติปฏิบัติตนในฐานะของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการเฉพาะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ความเป็นพลเมืองทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ตลอดจนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) จากสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าการศึกษาคือความเป็นพลเมืองของไทยกำหนดขึ้นภายใต้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเป็นสิ่งสำคัญ และพบปัญหาการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือแม้ว่าจะมีการกำหนดหลักสูตรชัดเจนในแต่ละระดับการศึกษา แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงเท่าที่ควร โดยเฉพาะความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัยการเคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น และการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและสังคม (พิณสุดา, 2560) การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 11 ตามแนวของ สุพรรณิการ์ (2558) เกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน 2) มีความเข้าใจต่อสังคมต่างวัฒนธรรม 3) มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ 4) มีใจเป็นธรรม 5) มีทัศนคติในเชิงบวก 6) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 7) มีจิตสาธารณะ ซึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องขับเคลื่อนการบริหารจัดการ ดำเนินกิจกรรมและจัดการศึกษาที่พัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนในสถานศึกษามีความเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ

ในอนาคตต่อไป ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 เพื่อเป็นข้อมูลกำหนดนโยบาย วางแผนการจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาสถานศึกษาและผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดสถานศึกษา

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,280 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 346 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และมีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficients) (Cronbach, 1990) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .968

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงรายละเอียดของการทำวิจัย วัตถุประสงค์ และขอความยินยอมจากครูผู้เข้าร่วมวิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบที (t - test) สำหรับการเปรียบเทียบตัวแปร 2 กลุ่ม และการทดสอบเอฟ (F - test) สำหรับการเปรียบเทียบตัวแปร 3 กลุ่ม

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 346 คน เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 65.90 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 34.10 จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 59.54 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 40.46 สำหรับประสบการณ์ในการสอน 5 - 10 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 37.57 รองลงมา มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 10 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 32.08 และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 30.35 ตามลำดับ ในส่วนของขนาดสถานศึกษา มีครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 40.17 ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 22.54 ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 19.36 ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.92 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ในภาพรวม และรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียน
 ในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11
 ในภาพรวมและรายด้าน

ที่	การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็น พลเมือง ของผู้เรียนในสถานศึกษา	n = 346		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
1	มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน	4.1873	0.4982	มาก
2	มีความเข้าใจต่อสังคมต่างวัฒนธรรม	4.1584	0.5317	มาก
3	มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ	4.1919	0.5450	มาก
4	มีใจเป็นธรรม	4.1639	0.5550	มาก
5	มีทัศนคติในเชิงบวก	4.1786	0.5532	มาก
6	มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.3006	0.5315	มาก
7	มีจิตสาธารณะ	4.2182	0.5546	มาก
รวม		4.1939	0.4801	มาก

จากตารางที่ 1 การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ภาพรวมทุกด้านระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.1957$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าระดับความคิดเห็นทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 4.3006$) รองลงมาคือมีจิตสาธารณะ ($\bar{X} = 4.2182$) มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.1919$) มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.1873$) มีทัศนคติในเชิงบวก ($\bar{X} = 4.1786$) มีใจเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.1639$) และมีความเข้าใจต่อสังคมต่างวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.1584$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดสถานศึกษา

3.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบที (t-test) การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบที (t-test) การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการ

สอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านมีจิตสาธารณะ และด้านมีความเข้าใจต่อสังคมต่างวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านมีความเข้าใจต่อสังคมต่างวัฒนธรรมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านมีใจเป็นธรรม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านมีทัศนคติในเชิงบวกมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านมีจิตสาธารณะ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านมีจิตสาธารณะและด้านมีความเข้าใจต่อสังคมต่างวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณิการ์ พงศ์ผาสุก (2558) ศึกษาการบริหารจัดการปัจจัยเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล พบว่า ปัจจัยคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลมีจำนวน 7 องค์ประกอบ คือ 1) มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน 2) มีความเข้าใจต่อสังคมต่างวัฒนธรรม 3) มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ 4) มีใจเป็นธรรม 5) มีทัศนคติในเชิงบวก 6) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ 7) มีจิตสาธารณะ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยญา และคณะ (2561) ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมา เป็นคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจาก มากไปหาน้อยได้แก่ มีจิตสาธารณะ มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัยซื่อสัตย์สุจริตอยู่อย่างพอเพียง ใฝ่เรียนรู้รักความเป็นไทย และมุ่งมั่นในการทำงาน ตามลำดับ และสอดคล้องกับ พัชรภรณ์ (2558) ศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะ มีวินัย รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน รวมถึงสอดคล้องกับ งานวิจัยของทรงสิริ (2556) ศึกษาคุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า คุณลักษณะพลเมืองดีโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสังคมและวัฒนธรรม นักศึกษา เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดสถานศึกษา ได้ผลดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการเป็นพลเมืองของเยาวชนในมหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า เยาวชนหญิงและเยาวชนชายมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ พระครูประ (2555) ศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่าการเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ เตือนเต็ม (2557) ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านใฝ่เรียนรู้ และด้านอยู่อย่างพอเพียง ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ รัตนภรณ์ (2550) ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมแวดล้อมทางการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายเพศหญิงมีความเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนงษา (2556) ศึกษาคุณลักษณะ ที่เป็นจริงของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษาในเขตภาคกลางตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติปีการศึกษา 2555 พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาในเขตภาคกลางตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัยการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ของครูที่มีเพศต่างกัน พบว่าค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นไม่ขึ้นกับเพศ ทั้งนี้ อาจเกิดจากครูเพศชายและเพศหญิง ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาในระดับใกล้เคียงกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุดา (2554) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาในสาขาแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของอนเชา (2556) ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษาในเขตภาคกลางตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติปีการศึกษา 2555 พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาในเขตภาคกลางตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามคณะที่สังกัด ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของพระบำรุง (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัยการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการสนับสนุน ให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ส่งผลให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพผู้มีความเป็นสากล จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมีแนวทางในการพัฒนาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในการพัฒนาความสามารถของครูแต่ละคน เช่น การอบรม การศึกษาดูงาน โดยพิจารณาตามความเหมาะสม รวมทั้งครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสุดา (2554) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์ในการสอนชั้นปฐมวัยแตกต่างกันไม่แตกต่างกัน งานวิจัยของ พระครูรัตนภัทรคุณ (2555) ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อบทบาทของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี พบว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ด้านการเตรียมการสอน, ด้านการดำเนินการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน ไม่แตกต่างกัน งานวิจัยของเดือนเต็ม (2557) ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี พบว่า ครูที่สอนระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของเกรเบอร์(Geboers), เจ็กเซล(Geijssel), แอดเมรอล(Admiraal) and แดม(Dam) (2015) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมือง ในการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมือง 4 ประการ คือ 1) ความสนใจทางสังคม 2) ความสามารถในการสะท้อนความคิด 3) ความรู้เกี่ยวกับความเป็นสัญชาติ 4) การปรับตัวทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งจากผลการวิจัยการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก พันธกิจ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้บุคลากร และผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณภาพชีวิตบนพื้นฐานความเป็นไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการดำเนินการที่ถูกต้อง ชัดเจน

และทั่วถึง ทำให้ไม่เกิดความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์การสอนที่ต่างกัน เนื่องจากทุกคนได้พัฒนาความสามารถไปตามขีดความสามารถของแต่ละคน อย่างเท่าเทียมกัน เห็นได้จากจุดเน้นในการดำเนินงานของผู้บริหารในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และที่สำคัญครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

2.4 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านมีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านมีความเข้าใจต่อสังคมต่างวัฒนธรรมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านมีใจเป็นธรรม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านมีทัศนคติในเชิงบวกมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านมีจิตสาธารณะ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงสิริ (2556) ศึกษาคุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า เพศ ชั้นปี คณะ และอาชีพ ผู้ปกครองที่ต่างกันมีคุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ ปราณี (2556) ศึกษาความเป็นพลเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ การศึกษาและรายได้ กับความเป็นพลเมือง พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความเป็นพลเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญรัช (2556) ศึกษาความเป็นพลเมืองในระบบอบประชาธิปไตย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่า ความเป็นพลเมืองในระบบอบประชาธิปไตยในภาพรวมของนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตาม ภูมิภาค คณะ ชั้นปี และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งจากผลการวิจัยการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ของครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 มีการแบ่งขนาดของสถานศึกษา ใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 499 คนลงมา) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 500 - 999 คน) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,000 - 1,499 คน) และขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป) ส่วนจำนวนครูมีสัดส่วนแตกต่างกันไปตามขนาด ในการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษา มีนโยบาย แนวทาง วิธีการดำเนินงาน รวมถึงประสิทธิผลและการปรับปรุงแก้ไข ที่อาจแตกต่างกัน ตามบริบทของสถานศึกษาในแต่ละขนาด อาจมีผลทำให้ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาทั้ง 4 ขนาด มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนแตกต่างกัน

การศึกษานับเป็นพื้นฐานของการสร้างคนและพัฒนาประเทศ ในการสร้างความเป็นพลเมืองที่ดี ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในสิทธิ และหน้าที่ในฐานะพลเมือง และนำแนวคิดความเป็นพลเมืองดีมาใช้ในการดำรงชีวิตได้ สถานศึกษาจะต้องเร่งพัฒนาให้เกิดขึ้น โดยการกำหนดเป็นนโยบาย กลยุทธ์ และแนวปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้มีแนวทางและวิธีการสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นกับเยาวชนของประเทศในแต่ละระดับ ของการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับช่วงวัย เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นกับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรักษ์

และคณะ (2559) ศึกษาหลักการคิดสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง พบว่า การจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีความรอบรู้ในวิทยาการต่างๆ และเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีเหตุผล มีความตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพ มีระเบียบวินัย และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และเข้าใจต่อบทบาทของตนเอง ในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศ เพื่อให้ผู้ที่ผ่านการศึกษามีความรู้ที่นำไปประยุกต์ใช้พัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญยิ่งขึ้น ปัจจุบันการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ อาจกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความเป็นพลเมืองและเป็นกลไกสำคัญในการเตรียมพลเมืองให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพในอนาคต ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิดและยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง เพื่อที่จะช่วยกันสร้างคนไทยให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและเป็นพลเมืองที่ทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ถูกลงได้ด้วยความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ศิลป์ชัย สุวรรณมณี อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณทุกท่าน รวมถึงผู้เชี่ยวชาญที่ได้ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการ ตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- จริญญา ธรรมจี, เชษฐภูมิ วรรณไพศาล และชรินทร์ มั่งคั่ง. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการศึกษาพลศึกษา. ว.วิชาการสถาบันการศึกษาพลศึกษา 2561; 10(1): 29-40.
- เดือนเต็ม ลิมปตานนท์. ความคิดเห็นของครูต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 [การค้นคว้าอิสระ ศึกษาสาตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา]. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยปทุมธานี; 2557.
- ทรงสิริ วิจิรานนท์. คุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2556.
- ชัยชัย วิภัติภูมิประเทศ. ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์; 2556.
- ประเวศ วะสี. การพัฒนาการศึกษาในอนาคต ในแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ; 2535.
- ปราณี ชารี. ความเป็นพลเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. [การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น]. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2556.

- พระครูประโชติจันทวิมล (นาม จันทโชโต). การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; 2555.
- พระครูรัตนภัทรคุณ (สุรพล อติภทฺโท). ความคิดเห็นของครูและนักเรียนต่อบทบาทของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี [วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ]. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; 2555.
- พระบำรุง ปณฺญาพโล (โพธิ์ศรี). ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา]. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; 2554.
- พัชรารัตน์ จะขันรัมย์. การศึกษาคูณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. [วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ปทุมธานี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยปทุมธานี; 2558.
- พิณสุดา สิริรังศรี. การพัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง. ว.สุทธิปริทัศน์ วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. 2560; 31(100), 100-113
- รสสุคนธ์ มกรมณี. Citizenship behaviors of youth in Suan Sunandha Rajabhat University พฤติกรรมความเป็นพลเมืองของเยาวชน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. ว.วิจัยและพัฒนา. 2556; 5: 74-84.
- รัตนารัตน์ ศรีพุ่มบาง. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี [วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา; 2550.
- ศรีสุดา นามจิต. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม [วิทยานิพนธ์ บริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม; 2554.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการวิจัยเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ : พรึทหวานกราฟฟิค; 2559
- สุทธิรักษ์ โรจนหัสติน, เรชา ชูสุวรรณ และเอกรินทร์ สังข์ทอง. หลักการคิดสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง. ว.วิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2560; 28(1): 207-217.
- สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสุก. การบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล [วิทยานิพนธ์ ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2558.
- อนชา เพียรทอง. คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาในเขตภาคกลางตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติปีการศึกษา 2555 [วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้พลศึกษา]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2556.
- Geboers, E. Geijsel, F. Admiraal, W. and Dam, G. "Citizenship orientations and knowledge," in primary and secondary education. Social Psychology of Education. 2015; 18(4), 749-767.
- Cronbach, L. J. Essentials of Psychological Testing (5thed). New York : Harper and Row ; 1990.
- Krejcie, R. and Morgan, D. W. Determining Sample Size for Research Activities: Educational and Psychological Measurement 1970; 30: 607-608.
- Likert, R. The Human Organization : It's Management and Value. New York : Mc Graw-Hill ; 1964.